

KUSTBOND

== Veckotidning för svenskarna i Estland. ==

Tredje årg. No 25.	Prenumerationspris.	Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Blees. Redaktionens adress: Riddargatan 3, Reval	Annonspris. 50 penni pr mm. I Sverige: 10 öre pr. mm. I Finland: 20 penni pr mm. För annons, som införes 10 eller flera ggr, räknas 20% rabatt.	1 sept. 1920
	1 månad Mk. 3:— helt år " 36:— I Sverige: 1 månad Kr. 0:50 helt år " 6:— I Finland: 1 månad Fmk. 1:— helt år " 12:—			

Allsvenskarna.

Med en varm hälsning till alla svenskar i förskingringen.

Om än vi leva i skilda land
och spridda bygga och bo,
vi enas samman med syskonband
i kärlek och hopp och tro.
Vi äro dock ett gemensamt folk,
vi bilda en syskonring
och svenskan är vår föreningstolk
vars ljud går all världen kring.

Vi äro ett folk av samma ätt
om skilda vägar vi gå,
om skilda öden oss livet rett —
vi höra samman ändå.

Vi ha ett gemensamt modersmål
som täljer de Svenskes väl —
ett språk likt klangen av härdat stål,
vår stoltaste arvedel.

Vi hämtat näring vid samma bröst,
vi slutits av samma arm,
vi lyssnat till samma modersröst,
och vilat vid samma barm.
Och huru dagar komma och gå
och nyare tider gry —
en svensk förbliver en svensk ändå
igenom sekler som fly.

Reval i augusti 1920.

Erik P—n.

Helgmålsringning.

På en del orter i Sverige och Svenska Estland förekommer det vackra bruket att ringa i kyrkans klockor kl. 6—7-tiden lördagskväll. Denna ringning kallas helgmålsringning. Meningen med denna ringning är att vända våra tankar från det vardagliga, jordiska och förgängliga till det osynliga, oförgängliga. Kyrkklockornas malmstämma påminner oss allvarligast om att "människan lever icke allenast av bröd," tillropa oss ett mäktigt: "människa, var är du?" Inte har vi blivit hitsatta för att en längre eller kortare tid sträva, arbeta och oroas, samla skatter, vilka ingen kan taga med, utan för att förbereda oss mot tillvaron efter detta, eller, med andra ord, läsa på läxorna för att kunna uppflyttas till en högre klass. Såsom så många uppgå i sina jordiska gö-

romål, att de ej hinna ägna en tanke åt allvarsammare eftertanke, kan arbetet bliva till skada, till skada för såväl kropp som själ. Vi skola bruka denna världen såsom brukade vi henne icke, förmanar Paulus.— I en del byar i våra bygder har man för sed att lördagen kl. 6 avsluta alla arbeten, t. o. m. i brådaste sommararbeten. Det är ett vackert och berömvärdt bruk och borde tagas till efterföljd av alla. Inte har man hört, att befolkningen i dessa byar blivit efter i sina göromål eller fattigare än i grannbyarna, där man släpar långt in på lördagsnatten. Ja, det gives ställen, där man inte bliver färdig förr än fram mot söndagsmorgonen, då man får tid att gå i bastun. Nej, arbetena bliva aldrig färdiga, om vi än arbeta både nätter och dar och alla söndagarna. Vi skola vara herrar över arbetet, ej dess slavar. Mätte det därför bliva en allmän sed i våra svenska bygder, att avsluta alla göromålen kl. 6 lördagskvällen. Och då du ute på din åker eller äng hör helgmålsklockans toner stiga mot höjden, lägg ned ditt arbete, unna din trötta kropp vila och ditt odödliga jag den näring, som skänker livet dess rätta värde och innehåll. Gör ett försök att bryta med gamla vanan att arbeta in på sena lördagskvällen, och du skall snart komma underfund med att tillvaron fått en ljusare prägel, att din fåredal blivit rikare på en mäktig, livgivande källa! Helgmålsringning i varje hus och varje hjärta!

B. Johansson.

En bondes visa.

Ett skuldfritt ättingshemman mitt jordagods
det är.
Min titel, det är bonde, som jag med stolt-
het bär.
Som bonde vill jag leva, som bonde vill
jag dö,
och aldrig vill jag söka mig annat leveböv'
Som skuldfri ättingsbonde jag har det bra
förvisst:
har allt vad jag behöver och vet av ingen
brist.
Jag därmed städs mig nöjer och ej begär
jag mer
av detta livets goda, än vad mig torvan ger.
På välbesuten bonde går aldrig någon nöd,

han pengar har på banken, på bordet ha
han bröd;
han har sin trevna stuga och dito varma
bädd,
för att bli vräkt behöver han aldrig vara
rädd.

Visst är väl bondekallet rätt strävsamt, hårt
och tungt,
men är blott bonden skuldfri, han lever lik-
väl lugnt;
när han sin skatt betalar till stat och till
kommun,
då länsman eller prästen han krusar ej ett
fjun.

Min gård, väl är den liten, men den är
lagom stor;
ty jag har i stallet häst, i la'går'n har jag
kor;

och jag har gris i stian, i fällan får och
lamm

och höns samt gäss och ankor, som simma
i en damm.

Hell er, I gamla fäder, som brutit mark
och röjt!

De tegar, som min farfar och som min fader
plöjt,

ja, dem vill jag ock plöja och ta' min nä-
ring av

och vara städs min egen och aldrig någons
slav.

De tegar, som de gamle till arvedel mig gav,
dem vill jag så och skörda till dess jag
läggs i grav.

Må gården sedan tagas av mina barn i arv,
och må den städs bevaras från skövling och
från slarv!

En arbetets son.

(Ur Säningsmannen)

Svenska Estland.

Ungdomsverksamheten

Pastor J. Classon, Stokholm, har på uppdrag av Fosterlands-Stiftelsen rest hit ut till våra öar och bygder för att samtidigt med religiös verksamhet tjänstgöra som Svenska Odlingens Vänners bildningsinstruktör. Pastor Classon, en ung sympatisk man, har bosatt sig på Nuckö prästgård, där han tills vidare bl. a. kommer att stå i kyrkans tjänst som biträde åt därvarande svenske präst. Vi kunna ej annat än med glädje och

Filosofie Doktor Ernst Petersen.

†

Revals tyska samhälle har med djup sorg i hjärtat i dessa dagar bäddat till den sista vilan filosofie doktor E. Petersen. Många varmt kända tal och ett ovanligt stort deltagande bevisade, vilken personlighet han var, och vilket tomrum han lämnat efter sig.

Också vi svenskar beklaga djupt detta frånfälle. Veta vi ju med vilket intresse han omfattade allt svenskt. Detta ådagalade han på ett utmärkt sätt, då han vid våra barns resa till Sverige förra året på allt sätt, och med aldrig trytande älskvärdhet, var oss därvid behjälplig. Vi stå också i stor tacksamhetsskuld till honom för alla de frön, han sådde i hjärtana hos de av våra barn, som hade förmånen att vara hans elever.

Nu har evighetens port öppnats för honom, och mannen med det rika, varma hjärtat har överskridit den gräns, där odödlighetens krona väntar.

tacksamhet hälsa herr Classon välkommen ut till ett arbetsfält, där han mera än väl behöves!

Estlandssvenska Handelsbolaget.

Vid stämman den 1 sept. valdes följande personer i styrelsen:

Herrar M. Westerblom, H. Blees, Andreas Strandberg, Amandus Kühn, Adam Boman, H. Pöhl och C. M. Berg. De två sistnämnda äro kandidater.

I revisionskommissionen valdes:

N. Blees, fru R. Beipman och Adam Strandberg samt till kandidater Gustaf Westerblom och Adam Heldring.

Samma dag hade bolaget styrelsemöte, varvid styrelsen, som består av 5 medlemmar, fördelade de olika posterna sinsemellan på följande sätt: ordf. M. Westerblom, v. ordf. A. Boman, sekreterare Andreas Strandberg, kasaör H. Blees och v. kassör A. Kühn.

Lokala meddelanden.

Kretsradet i Hapsal.

Den 28 augusti hade Wieks kretsrad sammanträde i Hapsal. Bland andra beslut antogs på förslag av rådsmedlemmen N. Blees 15.000 mark för Nuckö folkhögskola i Birkas. Vidare föreslogs att under loppet av 5 år söka öppna ett svenskt gymnasium i Hapsal, vilket förslag likaledes antogs.

I „stora vita salen“ på Domen har det nu under en tid varit mycket stilla och lugnt då Konstituantens medlemmar alla rest på permission. Blott några regeringsmöten då och då. Endast vid de olika ministerierna är det liv och rörelse, isynnerhet Handelsministeriet och Urikesministeriet. Vid det förstnämnda är det alltid fullt hus och en lång kö av handelsmän, som med vackra och bevakande böner anhålla om licens (tillstånd för ut- och införsel av handelsvaror), men det är icke alla som lyckas få sådan, varför ett allmänt missnöje i handelskretsar råder med detta ministerium och dess system. Även vid Urikesministeriet är de besökandes antal, vilka ämna sig titl utlandet, mycket stort. Icke mycket mindre är rörelsen vid Inrikesministeriets passavdelning.

Amerikanska krigsskipp till Estland.

Den 16. aug. ankommo två amerikanska krigsskipp, 1 kryssare och 1 minbåt, till Reval.

Enligt förordning

av Bildningsministeriet börja skolorna i höst sin verksamhet; mellanskolorna den 20. och elementarskolorna den 27. september.

Ett hämskt mord i Sutlep.

Den 30 augusti inträffade ett hämskt mord i Sutlep, i det att Herman S. därstädes med knivhugg tog livet av medelåldersmannen Karl från gården Lill-Lars i samma by. En annan man har hållit i händerna på offret, då mördaren tilldelade det samma knivhuggen. Den mördades 14-årige son har åsatt, då hans pappa på detta grymma sätt slaktades, men han kunde ingenting annat göra än gråtande springa in till närmaste gård. Det är frukten av lönnkrögeri i Sutlep. Det ser ut som om polisen i Sutlep verkligen icke fyllt sin plikt. Samhället borde även självt med alla till buds stående medel söka bliva av med de helvetiska lönnkrögarna som åstadkommit så mycket fördräv. Vi hoppas att gärningsmännen i dräpet icke undgå lagens straff.

Utlandet.

Polsk-ryska kriget.

Som bekant reste en polsk delegation till Minsk för att där med ryssarna uderhandla om fredsvillkor. Nu meddelas att ryssarna, som i början uppställde för hårda villkor, blivit medgörligare och redo till eftergifter. Polackerna däremot hoppas tydligen, att det förändrade för dem lyckliga krigsläget skall bereda dem möjlighet att diktera fredsvillkoren och förhåla med berätt mod förhandlingarna. Häröver är man orolig i England och Amerika och finner det vara en farlig politik, ett fåfängt hopp.

Meddelandena från polska krigsskådeplatsen förmåla i allmänna ordalag om fortsatt polsk framgång utan att några nya av polackerna besatta orter uppräknas.

Det meddelas, att polska trupper för någon tid sedan inryckt i Soldau.

Intressant är påståendet att rådsarméerna göra förtvylade ansträngningar att undkomma och att deras förut utmärkta disciplin „ej mera existerar“.

Vad beträffar reträttmöjligheterna för bolsjevikerna, så kunna de vara kringskurna endast för de norra armégrupperna. Där emot förefaller det mindre troligt att de röda center- och sydarméerna ej skulle kunnat rädda sig undan de påträngande polackerna genom snabbt återtag.

Alldeles motståndslöst ha sovjettrupperna ej heller retirerat. Den förslagne Budiennyj gjorde med sitt ej alltför starka kavallerie österom Lemberg ett angrepp mot den där stående högra polska flygeln. Kampen måtte ha varit rasande, ty Budiennyj fick en hel division fullständigt uppriven; anfallet slöt emellertid med Budiennyjs tillbakakastande och en begynnande röd reträtt jämväl i Galizien.

Huru långt rådsarméerna komma att åter-

tåga, är väl något som närmast beror av spännkraften i den polska offensiven.

Vilja de polska härförarna, som ju stå under general Weygands kontroll, ej riskera att upprepa de röda generalernas fel, är det klokast för dem att i tid hejda sina trupper.

Jämväl rent strategiskt bjuder försiktigheten det polska armébefälet att ej framrycka alltför långt.

De röda arméerna nalkas snart på sitt återtag Njemen—Sjorabbarriären med stöd-jepunkterna Grodno—Slonim—Pinsk.

Märkligt är det redan omnämnda allt annat än uppmuntrande intresse England och Förenta staterna visa för den polska offensivoperationen.

Så berättar ett specialtelegram från London att man där menar att krigslyckans växlingar äro oberäkneliga och att det är en „farlig politik“ av polackerna att i förlitan på framgången för tillfället „med berätt mod förhåla“ fredsunderhandlingarna i Minsk.

Amerikanska regeringen uppgives ha varnat de polska arméerna att överskrida de etnografiska gränserna.

Ställningen i övrigt i Europa tycks så småningom bli fredligare. Lloyd George och Giolitti ha haft ett möte i Lütznern och inlett ett intimare samarbete mellan England och Italien. Av mötet framgår, att den olagliga blockaden av Polen, som proklamerats av tyska arbetare, icke tillåtes av England, likaså torde engelska överkommissionens förbud i Danzig mot lossning av ammunition till Polen återkallas. Frankrike känner sig mycket tillfredsställt, då det ser, att varken England eller Italien vilja handla bakom dess rygg. Lloyd George och Giolitti förklara vidare att en snar och allmän fred är av behovet påkallad samt att sovjetregeringens fredsvillkor äro oantagliga för Polen. Härmed är Frankrike mycket belåtet, och det torde också göra slut på fiendeligheterna mellan Londons och Paris polska politik. Alltså: stormakterna ha enats om att fred mellan Ryssland och den övriga världen skall upprättas för att oron och förvirringen må försvinna men Rysslands hårda villkor fördömas, och Polen vill man verksamt bistå, ty det måste bli en fred, bygd på basen av fullt erkännande av nationernas frihet.

I det vidsträckta Ryssland råder det fortfarande kaos. General Wrangel, som nu en tid kämpat i Sydryssland mot olika röda styrkor där, har haft framgångar. Hans trupper, som bestå av kosacker och kalmucker, ha besatt Svartahavskusten från Adlos till Sotschi och inträngt i Knban. Vidare berättas, att ett helt rött regemente norr om Azovska sjön övergått till Wrangel. Men de röda förbereda ett geralangrepp, som nog kan bli ödesdigert för Wrangel.

Meddelandena om läget i fjärran östern ha varit sparsamma och oklara. Så mycket är dock bekant att man i Öst-Sibirien består sig med en mängd lokala s. k. regeringar, vilka inbörides bekämpa varanda. De mest betydande av dessa mer eller mindre kommunistiskt orienterade lokalstyrelser äro de i Vladivostok, Verchnje-Udinsk och Chita. Vladivostokregeringen är av dessa den äldsta och mest tongivande och säges ha tagit till sin uppgift att försöka medla mellan de övriga regeringarna i syfte att förmå dem att sammansluta sig till en enda

östsibirisk regering med säte i Vladivostok. Denna strävan torde dock röna endast ringa anklang bland konkurrentregeringarna, som ingalunda vilja uppge sitt oberoende.

Enligt en skildring i Hufvudstadsbladet ha förhållandena i Chabarovsk länge varit rätt kaotiska, oaktat japanerna efter förmåga sökt upprätthålla ordningen i staden. Chabarovsk ligger vid Amurfloden ett stycke norr om Vladivostok, vars regering gör anspråk på myndighet över östsibiriska kustområdet vid Japanska havet och bl. a. även över Sofiadistriktes, där Chabarovsk är beläget. Den sistnämnda stadens municipalråd, som under japansk påtryckning blivit sammansatt av något moderat element, har ej visat lust att erkänna Vladivostokregeringen. Nu synas emellertid Chabarovsks röda arbetare proklamerat generalstrejk för att sålunda förmå det gensträviga municipalrådet att böja sig inför Vladivostok regeringens suveränitetskrav. Vilken utgången av den sålunda tillspetsade konflikten än blir, så är det troligt att japanerna i sista hand avgöra frågan om Chabarovsks öde.

Praktiska rad.

(Enligt Såningsmannen).

Den nyttigaste frukt, som vårt land frambringar, är blåbäret. Ingen frukt är så rik på närsalter (1,02 procent, medan det härliga smultronet håller endast 0,78 proc.). Dessutom är blåbäret ett magläkemedel av högsta rang. Det bör konserveras i massa. Här några recept:

Kompott. 3 kilo blåbär sköljas och får avrinna; kokas så med $\frac{1}{2}$ liter vatten och 1 kilo socker i $\frac{1}{2}$ timme. Slås på väl sköljda, torra och värmda buteljer. Korkas och hartsas genast.

Sur saft. 5 liter bär rensas och kokas i $\frac{1}{2}$ liter vatten tills bären äro sönderkokta, då de upphållas på silduk för att avrinna. Den sålunda erhållna saften kokas ånyo under skumning tills den blivit klar.

Då saften kallnat, tappas den på väl rengjorda buteljer, korkas och hartsas.

Torking av blåbär sker bäst på en luftig vind. Ej i solen! Om bären ugntorkas, får värmen dock ej uppgå till mer än högst 80 grader.

Körbärssaft. Sura körsbär urkärnas och ställas till följande dag, då saften utpressas genom en handduk, som först dopats i kokt vatten. $\frac{1}{2}$ kilo saft blandas med 250 gram socker och kokas under noggrann skumning $\frac{1}{4}$ timme, då den varm hålles i rena, torra, värmda buteljer, som genast korkas och hartsas.

Enkelt kompottrecept. Nedanstående recept kan användas för alla slags bär:

Man blandar 3 liter bär med $\frac{1}{2}$ liter vatten samt 1 kilo socker och låter det hastigt koka upp. Kompotten slås het på väl sköljda och uppvärmda flaskor. Korkas och hartsas genast.

Alla bärsaft och kompotter skola förvaras på ett svalt ställe.

Till gröt äro alla kompotter, och i synnerhet blåbärs-, lämpliga i stället för mjölk. De kunna då spädas med vatten.

Mjölk och bär eller annan frukt böra aldrig blandas; den lättsmälta frukten och

den hårdsmälta mjölken trivas ej väl tillsammans utan åstadkomma jäsningar och andra magbesvärigheter.

Linnet.

Omkring 90 arter lin finnas i de tempererade och subtropiska länderna och i alla världsdelar, men i all synnerhet i Medelhavsområdet. Den viktigaste arten är den hos oss växande *Linum usitatissimum*, och lik denna är *Linum angustifolium*, som växer i Medelhavsområdet. En annan art, *Linum catharticum*, är känd såsom givande ett avföringsmedel.

Bland de till spånad använda växterna finna vi linet som den äldsta. Det begagnades redan omkring år 3,300 f. Kr. av de gamla egyptierna. Även i Indien användes linet till vävnader. Israeliterna medförde linodlingen från Egypten, och grekerna kände den redan på Homerus' tid: man förfärdigade därav t. o. m. segel. I Spanien, Gallien och Tyskland var linets bruk känt före romerska herraväldet, och redan Schweiz' bebyggare använde linet (*Linum angustifolium*). — Huru långt tillbaka linets bruk går i vår nord kan ej med visshet avgöras, men säkert är, att linodling förekom i Sverige under 800-talet, och redan på 1100-talet betalade hälsingarne sitt tionde till kyrkan i lin.

Linodlingen var i Svergie av ringa betydelse under hela 1800-talet, ja, ända till för ett par, tre år sedan, då den helt plötsligt fick fart genom startandet av Svenska linberedningssällskapet; — nu har nära på varje hemmansägare sin lilla linodling.

Det är, som bekant, de långsträckta bastcellerna i linstjälken, som användas inom vävnadsindustrien.

I Brittiska Ostindien, U. S. A., Argentina m. fl. utomeuropeiska områden odlas lin nästan uteslutande för frönas skull. Dessa innehålla cirka 8 proc. vatten, 33 proc. fet olja, 25 proc. äggviteämnen och 4—5 proc. mineralämnen. På grund av den höga fetthalten tjäna fröna till beredning av linolja, och vad som efter oljans utpressning återstår användes till linfrökakor. Även i medicinen användes mycket linfrö: till grötar, emulsioner o. dyl. Av linolja och kalkvatten får man „kalklinement.“ Som vi se kan linet användas till mycket — det är en utomordentligt nyttig växt, vars odlande bör främjas.

(Ur Såningsmannen)

Blandat.

„Man säger.“

Både i huset och utanför detsamma finns det en, nej två små fiender, vilka äro i stånd att göra oss och vår omgivning mycket ont. Två fiender vilka kunna förstöra familjers goda namn och rykte och fylla deras hjärtan med förtvivlan. Två helt små men mäktiga, utsägligt mäktiga fiender: de två små orden „man säger“ äro så korta att man uttalar dem utan överläggning, så lätt bevingade att de flyga från mun till mun utan att man vet på vilka läppar de sist vilat, så lätta att de icke tynga på samvetet och så elaka att de utan skrupler beröva ungdomen dess fröjder, ålderdomen dess

ro. De stjäla förtroendet och tilliten från älskande hjärtan, glädjen och tillfredsställelsen från alla och äro likväl så omtyckta att man mottager dem i alla hem, låter dem smyga in i alla sällskap, finner dem så snillrika att de göra den tråkige intressant, den mest ordkarge och slutne upplivad av samtalet, de båda små korta orden „man säger.“

Under denna mask gömmer sig ett spöke, en elak ande i släkt med vampyrer, de som i nattens mörker suga blodet ur sina offer. Men det är icke blod de små odjurens röva, det är något ännu värre — hedern. Ville man uppställa fakta och säga: „den och den har gjort det eller det,“ så skulle alla åhörare känna sig obehagligt berörda och fordra bevis, men vem är ansvarig för ett: „man säger“? Vem har först fört ut historien bland folk? Den dödande pilen har skjutits från ett bakhåll. Givets det dock intet vapen som kan bekämpa de onda makterna?

Då en gång lögn och förtal, hat och avund, hämd och sårad fåfänga i människohjärtat undanträngts av kärlek till nästan, sanning, rättfärdighet och godhet, då är trollmedlet funnit. Men tills denna gyllene tidsålder kommer, måste var och en för sin del försöka att taga upp kampen och om det icke låter sig göra, utestänga de farliga fienderna från sina hjärtan och hem, knipa ihop läpparna och icke låta något: „man säger“ komma över dem.

Malla.

Glömska.

Genom glömska uppstår ofta mycket förtret och stora förluster och dock känner den skyldige sig sällan i nämnvärd mån skuldmedveten. „Det har jag glömt“ gäller i de flesta fall som en fullgiltig ursäkt, som knappast ens innehåller en anmodan om förlåtelse.

Naturligtvis ha folk ett mer eller mindre gott minne, men det är närmast brist på intresse, som framkallar den vardagliga glömskan. Om någonting låge en person verkligen om hjärtat, funnes det ett verkligt intresse, så skulle den anmodan som ställts till honom ej bli glömd. Om en ung flicka till exempel blir ombedd, att taga någonting hem till sin mamma och glömmet det, så ursäktar hon sig med sin glömska, men skulle hon ha köpt en balblomma, ett par handskar eller flor åt sig själv — tror någon hennes minne då skulle ha svikit henne. Männe hennes glömska icke mera hade sitt säte i hjärtat än i huvudet?

Det är naturligtvis mycket förlåtligt att någon gång glömma en eller annan sak. Man kan lika litet förebrå någon det som att han eller hon av misstag låter ett glas eller en kopp falla sig ur händerna, men sker det gång efter annan, så blir man lätt förargad på dem. Och en glömska t. ex. att avlämna ett brev o. dylikt, kan ställa till större skada, än nämnda små missöden. Därför får man också lov att se med mindre blida ögon på fortsatt glömska. Man kan kanske genom förebräelse väcka ansvarskänslan och med den hägkomsten.

Malla.

Konsten att halla sig ung.

En amerikansk kvinnotidning berättar om en äldre dam, som blev tillfrågad, huru hon

i så förunderlig grad kunnat bibehålla sin ungdom. Hennes hår var visserligen snövit, hon var åttio år gammal och hennes vigör i avtagande, men likväl gjorde hon ett för sina år sällsamt ungdomligt intryck. Och hennes svar på frågan blev följande:

„Jag har försökt glömma obehagliga och ledsamma saker.

Jag har sökt lägga mig vinn om att vara angenäm för mina medmänniskor: Jag har ej väntat för mycket av mina vänner.

Jag har hållit mina nerver i tukt och ej tillåtit dem att besvära min omgivning.

Jag har försökt att tycka om allt arbete, som blivit mig förelagt.

Jag har hållit min ungdoms illusioner och aldrig trott, att varje man var en lögnare och varje kvinna en bakdanterska.

Jag har gjort mitt bästa att hindra all nöd, och jag har alltid haft medkänsla med de lidande.

Jag har, med få ord, sökt göra mot andra som jag själv önskade de andra skulle göra mot mig, och det är därför jag nu njuter den sinnesfrid, som skänker lugn och lycka och förlämnar ungdom under grå hår.“

Så nu veta damerna receptet.

(Fram).

Spara ej på beröm.

Hur sparsamma äro ej människorna i allmänhet på beröm, och dock, vilken sporre till ökade ansträngningar ligger ej i detta enda ord, då det blir använt på rätt sätt och i rätta ögonblicket.

Men de flesta resonera som så eller rättare ha den vanan att i stället för uppmuntran blott uttala klander även om de med sig själva veta, att denna taktik är både dum och förkastlig, men de ha så kommit in i vanan att den har blivit till en andra natur.

Mången tror att man med beröm skadar

i stället för att gagna. Och dock vilket misstag!

Se t. ex. på barnet, om det har gjort något som det själv vet är det bästa det kan och det kommer till far eller mor för att visa eller omfala sitt lilla mästerstycke och det då mötes med antingen ett likgiltigt „jag har inte tid nu“ eller „det var väl ingenting att visa.“ Eller ock kanske det blir kritiserat på ett eller annat sätt. Allt detta sker förstas ej med avsikt att nedstämma eller sára, men manne det ej åstadkommer båda dessa saker och framkallar en känsla av missräkning, som, ofta upprepade ej kan verka annat än skadligt på den det gäller. Ett barn, som aldrig uppmuntras, blir ovillkorligen likgiltigt och till sist osjälvständigt i sin uppfattning, då man däremot med litet uppmuntran och beröm kan locka fram ambition och en viss liten själv-säkerhet, vilket väl kan behövas för att lotsa sig fram bland bränningarna där ute i livet.

Jag vet t. ex. en liten gosse, som hade en ovanlig förmåga att skräpa till omkring sig, då han lekte, men att plocka i ordning leksakerna igen hörde just ej till hans svaga sida. Han befalldes först att göra det, men resultatet härav var intet arbete i glädje utan det gick smått och olustigt. Så nästa gång bad hans mamma honom under föreställningen, att han skulle lära sig bli ordentlig och duktig. Denna taktik var ju något bättre, och arbetet gick lättare. Men nästa gång tog mamma sig för att berömma honom med, att han var en duktig liten gosse, som kunde plocka allt så bra i ordning, och att ingen kunde göra det bättre än han själv. Detta hade till följd, att den lilles ambition blev väckt och arbetet gick lätt som en dans. Sen när han slutat tackade hans mor honom, som om det varit henne han gjort en tjänst och han lovade henne att fortsätta att göra i ordning efter sig. Detta höll han också, och för varje gång

fick han ett uppmuntrande ord av sin mor. Jag är säker på, att hon på detta sätt gjorde honom till en bra karl och att han härigenom lärde sig lita på sig själv.

Men det är ej allenast barnen, som äro i behov av uppmuntran, utan för varje människa går arbetet lättare, om hon märker att det blir uppskattat och värderat med ett berömande ord. Tänk om mannen gav sin hustru ett erkännandes ord då och då när han ser huru hon dagen i ända och nätterna med ibland kanske knogar för honom och barnen, i stället för att förbigå det hela med tystnadens vältalighet eller snarare med en surmulen anmärkning, om något skulle fattas i det ofta svårskötta hushållsmaskineriet. Om mannen visste, vad ett uttalat erkännande är värdefullt för en kvinna, och att han härmed kan locka fram allt det bästa hos henne. Men oftast är det nog så, att han tycker det är helt naturligt att hemmet skall vara ordnat och allt övrigt också som sig bör utan att han särskilt behöver tala därom.

Hans hustru vet ju ändå, att han är nöjd.

Men även om hon också vet det så är det där lilla uttalade ordet och den gillande blicken av så stor betydelse för henne, att han gärna litet oftare kunde glädja henne härmed.

Jag tror även, att mannen är ganska svag för att ett beröm och erkännande uttalas, då han har knogat hela dagen och kommer hem trött och kanske smått olustig. Sinnesstämningen blir bestämt genast bättre, om hustrun i sin välkomsthälsning inlägger ett litet erkännande över, vad han under dagen uträttat.

Alltså, låt oss fastställa detta, att man med litet beröm och uppmuntran väcker människans bättre jag och alltså kommer betydligt längre än om man antingen ständigt klandrar med eller utan skäl eller ock tige ihjäl hela tillvaron.

(Fram).

Lögen 109 Kungsholmen och Logen III Sköldmön av I. O. G. T. anordna en gemensam

internationell brevafton

den 18. september 1920.

Vi vänta många brev från våra svenska vänner i Estland! Alla brev besvaras!

Adressera till

L. L. Landin

Tegnérsgatan 47 III

Stockholm.

S. O. V: s medlemmar i Reval, som erhålla „Allsvensk Samling“ under oriktig adress, torde därom meddela Kustbons expedition, Riddaregatan 3, Reval.

Denna höst öppnar

Svenska Skolan

i Reval 4 klasser. Nya barn anmälas på skolan Riddaregatan 3 måndagar och torsdagar kl. 6—8 e. m. Föräldrar uppmanas att i tid anmäla sina barn. Många småttingar väntas!

Prenumeration a KUSTBON kan ske i Finland på Östsvensk Samlings kansli, Regeringsgat. 2, Helsingfors, öppet månd., fred. kl. 3—4 e. m. samt hos herr Gösta L. Åkerblom, Skolhusgat. 57, Vasa.

Svenska församlingens i Reval

kyrkorad

sammankallas i svenska skolan onsdagen den 8 september kl. 7 e. m.

Prenumeration a Kustbon

sker i Sverige hos skriftställare J. Blees, David Bagaresgat. 10, Stockholm, samt herr L. Hammargren, Riksbanken, Malmö.

